

Vergaderjaar 2006–2007 B

**31 099**

**Subsidiariteitstoets van de Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, De Raad en het Europees Comité van de Regio's «Naar een algemeen beleid voor de bestrijding van cybercriminaliteit» (COM(2007) 267)**

**Nr. 2**

**BRIEF VAN DE TIJDELIJKE COMMISSIE SUBSIDIARITEITSTOETS**

Aan:

De voorzitter van de vaste commissie voor de JBZ-Raad van de Eerste Kamer

De voorzitter van de vaste commissie voor Justitie van de Tweede Kamer

Den Haag, 4 juli 2007

Zoals u bekend toetst de tijdelijke commissie subsidiariteitstoets, samen met de betrokken vakcommissies 24 al vastgestelde (en deels nog in te dienen) voorstellen van de Europese Commissie aan de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit. De te volgen procedure is weergegeven in Kamerstuk 30 389, nr. 1 (p. 7–9).

Onlangs heeft de Europese Commissie bovengenoemde, in de lijst van 24 opgenomen, mededeling gepubliceerd.

De commissie ziet geen aanleiding om onderhavige mededeling verder in procedure te nemen en zij verwijst het document graag door ter eigenstandige behandeling door uw commissie. De bevindingen van de tijdelijke commissie subsidiariteitstoets staan samengevat in de doorverwijzing, die ik u hierbij ter kennisneming toezend.

Voorzitter van de tijdelijke commissie subsidiariteitstoets,  
J. J. van Dijk

**Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad en het Comité van de Regio's – Naar een algemene strategie inzake de strijd tegen computercriminaliteit (cybercrime) (COM (2007)267)**

**Conclusie TCS: geen adviesaanvraag, maar doorverwijzing**

De Tijdelijke Commissie Subsidiariteitstoets is van mening dat de vakcommissies niet om een gemotiveerd advies gevraagd hoeft te worden. Redenen hiervoor zijn, naast het gegeven dat de mededeling geen wetgeving betreft, dat de strategie alleen aanvullend kan zijn op de activiteiten die door de lidstaten en andere lichamen worden ondernomen. Voorts richt de in de mededeling geformuleerde strategie zich vooral op praktische samenwerking en door de Gemeenschap te ondernemen activiteiten zullen liggen in het stimuleren van de samenwerking en coördinatie tussen de lidstaten en het aanvullen van nationale maatregelen, bijvoorbeeld door projecten financieel te ondersteunen.

Deze doorverwijzing en de mededeling kunnen ter informatie en eigenstandige behandeling aan de vakcommissies worden doorgezonden.

**Samenvatting van het voorstel**

In deze mededeling wordt onder cybercrime verstaan: criminele handelingen gepleegd met gebruikmaking van of gericht tegen elektronische communicatienetwerken en informatiesystemen.

De Commissie stelt dat in de praktijk de term cybercrime van toepassing is op drie categorieën van criminele handelingen:

1. traditionele criminaliteit, zoals fraude of vervalsingen gepleegd door, in de terminologie van de mededeling «phising», «spam» en «malicious codes»;
2. publicatie van illegale inhoud, zoals kinderporno, het aanzetten tot terroristische activiteiten, het verheerlijken van geweld, racisme en vreemdelingenhaat;
3. criminaliteit die specifiek betrekking heeft op elektronische netwerken, zoals grootschalige aanvallen op informatiesystemen en computerkraken.

De Commissie stelt dat de categorieën gemeen hebben dat zij op grote schaal en met een grote geografische afstand tussen de criminele handeling en haar gevolgen gepleegd kunnen worden. Daarom zijn de technische aspecten van gehanteerde opsporingsmethodes vaak gelijk. Deze gemeenschappelijkheid vormt de focus van de mededeling.

De Commissie constateert dat er een ontwikkeling waarneembaar is waarin het aantal gevallen van cybercrime toeneemt. Daarnaast constateert de Commissie dat criminele cyberactiviteiten ingewikkelder worden en steeds meer in internationaal verband worden gepleegd. De Commissie stelt vast dat de bestrijding in internationaal verband hiermee geen gelijke pas houdt. Als gevolg van die vaststelling geeft de Commissie aan dat zij het nodig acht de bestrijding van alle vormen van cybercrime op zowel nationaal, internationaal als Europees niveau te versterken. De Commissie wil met deze mededeling een aanzet hiertoe geven.

Het doel van de mededeling is drieledig:

1. verbeteren van samenwerking tussen nationale cybercrime units, relevante autoriteiten en experts;
2. ontwikkelen – samen met de lidstaten, relevante Europese organisaties en stakeholders – van een coherent EU-beleidsplan ter bestrijding van cybercrime;
3. bewustzijn bevorderen van de kosten en gevaren die worden veroorzaakt door cybercrime.

In de mededeling wordt een overzicht gegeven van de bestaande Europese en internationale instrumenten in de strijd tegen cybercrime. Aangegeven wordt dat het belangrijkste Europese en internationale instrument wordt gevormd door de Cybercrime Conventie van de Raad van Europa (2001). De Commissie betreurt dat nog niet alle EU-lidstaten de Conventie hebben geratificeerd en zal de EU-lidstaten daartoe aanmoedigen. Verder stelt de Commissie voor te bezien of de Europese Gemeenschap partij bij de Conventie kan worden.

Vervolgens stelt de Commissie voor om concreet verder te gaan met het ontwikkelen van instrumenten in de strijd tegen cybercrime en wijst daarvoor vier terreinen aan.

1. versterking van operationele handhavingssamenwerking, met name op het terrein van opleidingen op EU-niveau; de Commissie zal een bijeenkomst organiseren met handhavingsexperts uit de lidstaten en experts van Europol, CEPOL (het Europees Politie College) en het EJTN (Europees Netwerk voor justitiële opleiding);
2. Versterken van de dialoog met de industrie, met name verbetering van de publiek-private operationele samenwerking. De Commissie zal in 2007 een conferentie organiseren tussen handhavingsexperts en internetproviders;
3. Wetgeving: De Commissie doelt voor de langere termijn op algemene harmonisatie van strafrechtelijke definities en nationale strafwetgevingen. Voor de korte termijn stelt de Commissie het onderwerp identiteitsdiefstal aan te pakken. Zij zal in 2007 consultaties starten om te onderzoeken of wetgeving aangewezen is;
4. Ontwikkelen van statistische informatie.

De Commissie wil de in de mededeling weergegeven algemene strategie voor de strijd tegen cybercrime verder ontwikkelen. Zij stelt echter wel dat deze strategie alleen aanvullend kan zijn op de activiteiten die door de lidstaten en andere lichamen worden ondernomen, aangezien de Commissie beperkte bevoegdheden heeft op het terrein van het strafrecht.

De Commissie sluit de mededeling af met een aantal concrete maatregelen op de volgende terreinen:

1. strijd tegen cybercrime in het algemeen;
2. strijd tegen traditionele strafrechtelijke vergrijpen tegen elektronische netwerken;
3. illegale inhoud.

## Standpunt regering

Nog niet bekend.

### **Toetsing van het voorstel aan de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit**

Strikt genomen is de subsidiariteits- en proportionaliteitstoets niet van toepassing, omdat het geen wetgevingsvoorstel betreft, maar een mededeling. Niettemin zal de Commissie in de (nabije) toekomst mogelijk wel concrete (wetgevings-)voorstellen indienen. De mededeling biedt een beïnvloedingsmoment om nu al voor toekomstige voorstellen een aantal subsidiariteitsoverwegingen te formuleren. De TCS legt u in dat verband de volgende voorvragen en overwegingen voor.

#### *Voorvragen*

1. **Attributie van bevoegdheden:** bestaat er voor de na te streven doelstelling van het voorgenomen optreden een *bevoegdheids-toekenning* in het EG-Verdrag?

Op voorhand kan worden gemeld dat een toekomstig in te dienen voorstel zal (moeten) worden gebaseerd op een van de bepalingen betreffende politieke en justitiële samenwerking in strafzaken (Titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie).

2. **Toepasselijkheid subsidiariteit in strikte zin:**

De lidstaten delen het recht van initiatief met de Commissie, waar de Raad besluit met eenparigheid van stemmen (na raadpleging van het Europees Parlement).

3. **Optreden van de Gemeenschap is alleen gerechtvaardigd als aan beide aspecten van het subsidiariteitsbeginsel is voldaan:**
  - de doelstelling van het overwogen optreden kan niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt in het kader van hun nationaal grondwettelijk stelsel, en
  - de doelstelling kan derhalve beter door de Unie worden verwezenlijkt.

De Commissie geeft zelf al aan dat de geformuleerde strategie alleen aanvullend kan zijn op de activiteiten die door de lidstaten en andere lichamen worden ondernomen, aangezien de Commissie beperkte bevoegdheden heeft op het terrein van het strafrecht.

De in de mededeling geformuleerde strategie richt zich vooral op praktische samenwerking op het terrein van de bestrijding van cybercrime. Of de voorgestelde acties daadwerkelijk aanvullend zijn, vereist iedere keer een afzonderlijke politieke afweging van de vakcommissies van beide Kamers.

In het algemeen kan nu al worden opgemerkt dat de taak van de Commissie zal liggen in het stimuleren van de samenwerking en coördinatie tussen de lidstaten en het aanvullen van nationale maatregelen, bijvoorbeeld door projecten financieel te ondersteunen. Ook praktische samenwerking tussen Commissie en de lidstaten en belanghebbenden ligt voor de hand.

Voorts kan op voorhand worden gemeld dat cybercrime door de aard van het medium internet al snel grensoverschrijdend van karakter zal zijn

Ten slotte kan ter informatie dienen dat op dit moment bekend is dat de Commissie hoogstwaarschijnlijk op korte termijn een wetgevend voorstel zal indienen ter bestrijding van identiteitsfraude, de exacte datum is nog niet bekend. Dit voorstel zal t.z.t. op zijn eigen merites moeten worden gezien

### **Conclusie**

Op grond van het bovenstaande concludeert de TCS dat de vakcommissies niet om een gemotiveerd advies gevraagd hoeft te worden. Dit preadvies en de mededeling kunnen wel ter informatie en eigenstandige behandeling aan de vakcommissies worden doorgezonden.